

Nuorttianaaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Sou dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 7.

9ad jakkegærdde

»Nuorttianaaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad April 1907.

»Nuorttianaaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Okta divras sadne.

Manga jage dastouddal læi stuo-
ra soatte dai amerikanalaš Davve- ja
Lullestatai gaskast. Ædnagak legje
boattam ævtodatolažat Davvestatai soat-
teveki, ja dai særvest læi okta doav-
ter, gæn namma læi Stuart. Muttom
æked galgai son ridet olgobællai soat-
tevæga lavoid ja fertti damditi jørrat
daine alemus soattehærrain, mi dam
bæive læi eoavddem-sadnen.

»Chicago« læi vastadus.

Go son dasto vulgi ja lakkani
dam vuostas faktaposti ja gulai euorv-
vasa: »Gi dobbe,« vastedi son: »Chi-
cago.« Dat faktadoalle soaldat oros-
satti su ja celki vuolleges jienain: »Ih
Stuart, don ik læk dam rivtes eoavd-
demsane mudnji cælkkan, ja must
lifæi dal vuogigadvuotta bæcæt du.
Vuolge dal ruoktot dallanaga ja gai-
bed dam eoavddemsane, mi læ odnaš
bæivvai!«

Stuart jorggali su hæstas lusa,
ja vuji ruoktot soattehærras lusa ja
bivdi oažžot diettet dam bæive eoavd-
demsane. Dasto fuobmai soattehærra,
atte son fuomaškætta læi addam ou-
deb bæive eoavddemsane.

Go Stuart dasto nubbe bæive
boði favta lusa ja fast orostattujuvvui
euorvvasin: »Gi dobbe?« sati son ad-
det dam rivtes vastadusa: »Massaku-
sets!« Mutto dallanaga go son dam
læi vatedam, celki son: »Ustebm,
don læk odne nubbe gærde jærram
must eoavddemsane. Okta bæive
boatta, go mi buokak galggap ouddan-
loaidastet Ibmel duobmotruono ouddi
— dalle šadda juokke ovtast mist
jerrujuvvut dušše ovta gærde dam
eoavddemsane birra, man bokte mi
albmai bæssap.

»Nu fal Stuart,« vastedi dat
nuorra soaldat. »Go mon ikte diktim
du ruoktot maccat alma vahagkætta,
de dakkim mon dam, damditi go mon
dovddim du jienast, ja damditi go
mon mannan ovta gærde njalmest
læm oappam dam eoavddemsane, man
bokte alne ukša lækkasa vaivan sud-
dolažaidi, ja dat eoavddemsadne læ:
**Jesus Kristus Ibmel barne varra
buttesta buok suddost.**

Lækgo don, lokke dam eoavd-
demsane oappam?

I oktage vajaldattujuvvum Ibmlest.

Luther šokkai muttom æked su
glasas baldast ja oini ovta ucca lodd-
ša muorraoavse alde. Dat lodde læi
rakkanaddamen ija vuostai. Dolgides
hijai son njunin ordnegi, ja oaives
cagi son soaja vuollai. »Maggar buor-
re ouddamærkka dadde duot læ oskoi,«
šurvi Luther. »Dat ucca loddas gird-
da oavses ala ja nakketa oaive soaja
vuollai ja oadða alma mange morraš-
kætta, luotededines Ibmel ala, ja gæca
i oktage sist læk vajaldattujuvvum Ibm-
lest.«

Vuoi man jallak mi dadde læp,
ja maggar jorgo vaimok mist dadde
læk; alelassi læp mi dievva mašotes-
vuodast, morrašest ja balost. Ja al-
maken læ mist lika stuora ašše il'o-
det ja moraškætta ket go dam ucca
loddasest muorraoavse alde — ja vel
sagga stuoreb; dastgo mist læk stuora
loppadusak suogjalusa ja væke oažžot
Hærrast. Čallujuvvum læ, atte mi
galggap buok min morrašid suppit
Høerra ala, ja son aiggo ješ oudast-
morraš min oudast adnet. Vare Ibm-
mel ravaši min čalmid oaidnet. Mi
læk æmbo mavsolačak go manga lod-
de. I læk oktage sist vajaldattujuv-

vum Ibmlest, nuft stuora Ibmel læ
mist.

Moadde sane Guovddageinost.

(Jottem-bræva redaktørast).

De mon dal læm fast ollim
Guovddageidnoi, læm juo orrom vak-
ko aige dabe. Mon ollijim deika vuos-
ar'ækked ouddal bæssačid ja odne læ
3ad bæssašbæivve. Poasta mielde bot-
tim mon bajas Bosegoppest. Dalkke
læi buorre nuft maidai sivo, nuft atte
mi æp darbašam æmbo go guokte
jandur bajas Guovddageino girikko-
baikkai. Hærgæk legje maidai arvo-
kebbo go dimag; dastgo borramuš
doaryve læ læmaš dam jage buoreb.

Guovddageidnoi læ dal rakaduv-
vum stuora internata (skuvla), gost
buok manak galggek orrot skuvla bød-
da. Dat læ okta madohes stuora gard-
dem, mi læ ceggijuvvum sæmma sag-
jai, gost boares skuvla ouddal læ čuž-
žom. Saltvika ja Jakobsen (lukkar) læva
skuvlaolmajen, læ maidai okta oapa-
tægj-rivggo. Burist læva skuvlaolbma
guovtes oappam Samegiela, mi juo læ
gal darbašlaš dabe Samerikast, ja mu
mielast orro, atte skuvla-barggo man-
na burist dabe. Min boares ja sagga
rakistuvvum Pontopidan čilggitus i
læk vel dabe hilggujuvvum.

Olo olbmuk legje daidi bæssačid-
di deika eoagganam. Dat ucca ruksis
malijuvvum girkoš læi mæsta dievva
goabbašak bæssašbeivid, ja altarguo-
sek legje ollo. Viššalak legje Samek
maidai boattet min mannel gaskabæi-
ve-čoağgalmasaidi, mak dollujuvvujeg-
je dan stuora skuvlast. Golbme sard-
nedægje mi læp dal dabe, namalassi
gielapappa Høyem, væketægje-pappa
Vik ja mon. Gielapappa læ dal vuolg-
gemen oarjas Orsteni gosa son læ na-
matuvvum pappan. Boatte sodnabæi-

ve doalla son su ærrosarnes. Dat læ okta moraslaš ašše dobbe Sameædnamest, atte go papak dam muddoi orrok dobbe, go si Samegiela oppek, de si vulggek, ja ærak bottek, gæk æi mate giela. Pappa Vika læ jottam jage arvo Sameædnamest ja læ oappam dam mađe Samegiela, atte satta čielggaset lokkat, mutto sardnedet i sate gal vela dam gilli.

Dabe læ maidai okta nuora olmai saddijuvvum Kristiania universitetast Samin čoaagget boares dingaid juokke šlajast, daggarid erinoamašet, maid boares Samek de læk adnam nuftgo čielggeruokanid ja æra dingaid. Dat olmai galgga maidat jottet Garašjoga ja Suoma-Sameædnam čađa.

Boares lukkar, Morten Klemetsen læ ain girkko-dulkkam; mutto aiggo dal hoittet ođđajage rajest; dastgo son læ dal juo dam muddos agest, atte sikke gullo ja muitto læ hegjonam. Gal son læge gukka čavccam. Dal læ son juo lakka 80 jage boares. Addus Ibmel dam boares avdda olbmai rafhalaš ja buristsivdneuvvum beivid. I læk dat uccemus barggo Hærra vidnegardest: **Biebmat Jesusa labbaid.** (Joh. 21, 15).

Sœrvvalagai pappa Vikain læm mon dal vuolggemen jottet daidi lagamuš assebaikidi: Siebi, Oskali, Aiddjavrrai, Siččajavrrai j. n. v. Manjel muittalam mon vebaš dam jottema birra.

Brævva „Nuorttanastai“ Sameædnamest.

Buorre »Nuorttanaste!«

Don læk alo velkommen, dainago don gœččalak buktet rafhe mielde ja čuovga allagasast. Dat læ dat, maid mi ænemusat darbašak. Ællem læ mašotæbme, okta bistevaš naggo, ja dat orro viddanceme jakke jagest. Harve læk dak dingak, mak addek vaibmoi rafhe ja mašo, ja dalle læ dat buorre, atte olmuš šadda muitotuvvut su birra dobbe bagjen, gutte læ ikte ja odne dat sœmma, nuftgo maidai dat javotes ja mašolaš nastek dobbe bagjen almeravdas dittek. Dak gečček majestetalaš mašoin min ucca ædnamaža ala, gečček min smava morrašid ja vaivid ala, ja sevvek min jurddagid bajas allagasa vuostai, bajas sudnji, gutte læ cœlkkam: »Bottet

deike buokak, guđek barggabetet ja lepet losedattuvvum; mon addam diggidi vuoinadusa!«

Mi læp dal boattam mædda dam laittases jandura, ja dalvve orro dal gaiddamen dabe davven. Ja jage molsomest lonutuvvujek maidai olbmu dakkamušak. Bivddo læ maidai alggam ja buokak læk damditi buorre movtast, dainago buok lagaš dakkamušak læk dast giddahænggajægjek. Dalvve-bivddo læ læmaš vanes ja dalkek læk læmaš stuora hettitussan; mutto giddabivddo orro čajetæmen buorren ja ollo olbmuk læk boattam bivddo sajidi. Dalkek læk maidai dal buorek, nuft atte olbmuk ballijek burist sukkat mæra. Addus dal son, gutte buok stivrru su buristsivdnadusas dasa, nuft atte dat mataši čuovgagoattet maidai daina smava gæffes Sameædnam sidain.

Maidai varin (duoddarin) algga vagjolæbme smavaset vuolas mærragaddidi. Bagje-Sabmelaš ja boaco læ harjanam dam geidnoi. Dat læ gukke, 30—40 mila ja daida vel læt gukkeh soabmasidi. Mutto sin ællem læ nuft, atte si ječa arvvedek, atte dat galgga læt nuft. Dat læ davja garra ja vaives ællem, ja muttomiu maidai hæga varra; mutto dat mieldes bukta su buorrevuodaides ja fertte goččujuvvat buorebun go mærra-Samid ællem. Mutto dat læ juokke lakai okta laittases ællem. I oažo olmuš gullat maidege æra mailmest ja erinoamašet su ječas guovlost, gost vebašge vuoinalaš barggo doaimatuvvu. Dat čajeta maidai, atte gœččalus hahai læ gievrra daid vagjolægje duoddar manai gaskast. Lagmannedigge Hammerfestast addi æska buorre duođastusa dasa. Boacosuoladæbme ja æra suoladæbme hæreda maidai. Olmuš riebok, guđek adnek sin ællem beividæsek nuft. Farga læ čakča nokkam, ja mi mannap agalašvuoda sisa, gost mi galggap lagjet, maid mi læp gilvvam! Vare dal buokak goccašegje bajas ja ožušegje čalmid dam naste ala, mi sævva bagjel Betlehem!

Ustob.

Stuoradigge veikomite

læ ovtamielalažat miettam Saba gaibadussi, atte damppa galgga jottet Nyborgast juokke vakkost dalvveg maidai. Sæmma lakai mittujuvvui, atte kontrakta »Heimdal«ain dakkujuvvu

dam lakai, atte radđitus oažžo dam cœlkket luovos dallanaga go stuoreb damppa fidnijuvvu Dænovudui.

Dam gaibadussi, atte hurtigruta galgga jottet Bergen ja Čaccesullo gaska gukti vakkost, i šaddam ovtamielalašvuotta. Guđas veikomiteest læk vuotai; dušše Ellingsen, Saba ja Vergeland læva dam gaibadusa bæle. Oaidna dal, moft gævva, go ašše boatta stuoradiggai ouddan.

Dal læ buorre doaiva, atte Garašjokkige telefona šadda. Saba ja Egede Nissen gaibadusa gæidno rakadæme harrai Garašjokki læ stuoradiggesaddim radđetussi.

Stuoradigge læ mærradam, atte radđetus oažžo rakadattet goino Lakselv ja Østerbotten gaski ouddalgo Kistranda ja Smørfjora gaski.

Vebaš Guovddagæinost.

Okta olmai Guovddagæinost čalla navt:

Mi læp lokkam »Sagai Muittalægje«st ovtta bitta, mast čuožoi, atte Guovddagæino formandskappe læ vuostalastam rievsak bivddem birra stuoradiggeolbmaid arvvalusa.

Mutto de jœrrap mi rievsak bivdek Guovddagæinost, gi læ dam arvvalusa ouddanbuktam ja gæk læ læmaš formandskappe olbmak, gæk daggarid arvvalek ja gæid mielast dat orro suotas, atte rievsak čivgaid illastet ja makka halidifœe daid goddek dakkavide, go mone garas olgusbottek.

Dak rakis Sameædnam stuoradiggeolbmak læk riehta arvvalam, atte rievsak, giron ja njoammel, dak æi galgaši goddujuvvut ouddalgo mikkalmas-bæivest maņas. Vuostačedin læ dat sagga unokas, atte gæseg juo algget daid baččælet ja čoaagget gæčos čavča gidda Bosegoppe markan ragjai ja fievredet daid boares rievsakid markani vuovddem varast.

Čali Guovddagæino albmuga oudast vastedægje.

Min ædnam bivddo

læ læmaš 30ad marsa ragjai 20⁹/₁₀ miljon guole, maina læ hængastuvvum 5⁸/₁₀, saltjuvvum 15 miljon, 21,891 hl. medecinliekse, 7802 hl. vuovivas æra lieksesortaidi, 32, 578 hl. mæđdem — dam ektoi go jagest 1906 læi guollehivvodak 32²/₁₀, 21⁶/₁₀, 30,290, 7711, 42,773 — jagest 1905 25²/₁₀, 6¹/₁₀, 18, 20,295, 5120, 29,722 — ja 1904 19²/₁₀, 5⁶/₁₀, 13⁵/₁₀, 7574, 4357, 16,657. Ain vaillok soames bivddoværain dieđetusak.

Isak Saba.

Mi čajetep dam nummarest min lokkedi min stuoradiggeolbmamek, Isak Saba, gova »Sagai Muittalægje« mielde.

Isak Saba riegadi 15ad november dam jage 1875 Unjarga papagiel dast. Su vanhemak; sikke ačče ja ædne, læva seivva Sabmelažak. Gidda dasači go son læi 17.jakkasaš, čuožoi dat eliseš gandda gavppeviesost ja vøketaddai ačes, gi 30 jage arvo ani gavpe muttom Čaccesullo gavppeolbma oudast Mañnelgo son læi dævddam 17 jage, sugai son gidđa- ja gsessebivdo. Dasto læi son 3 jage arvo gavpperænggan Čaccesullost ja Kibergast. De jottai son Tromsi, gost son oažoi ovta daina 4 friasajin, mak dalle legje ravas Tromsa seminarest. Oapatægje eksamen oažoi son burid karakteraignim ja šaddai dasto oapatægjen Davvesida gilldi. Dam jage 1900 vazii son oapašt Kristianiast ja valdi middlelskuvla eksamen burid duodaštusignim Maidai tuiska ja engelas gielast oažoi son buoremus karaktera. Dasto vazii son gielalašgymnasiest Tromsast. 1904 šaddai son oapatægjen ja lukkaren Unjarggi.

Okta darogiel bladde Kristianiast »Lanternen« čali æska Saba birra navt:

»Saba rakista su ječas ueca olmušæardača; son i sate doattalet dam jurddagi, atte dat galgga erit sikkujuvvut mailnest. Damditi le son ožžom gullat ollo bahasanid Sameednam »daroduttejegjin.« Dal le son avisain naggatallamen skuvladirektor Thomassenin; mutto i dat oro čajetemen nuft, atte Saba vuoitatalla.

Dibma valljijuvvui son Nuortta-Sameednam stuoradiggeolmajen Stuoradiggest vuiti son daggavide buokai vaino, dallego son doulai nu čielgga saga Bagje Sami birra. Su sardnomest le maššo, čerggom- ja gieđafaiippomkætta.

Mi læp bigjam mærka, atte sat a galle læt mašotesvuotta ja sabmam diggesalast; mutto go Saba sardnogoatta, de šadda jaskadvuotta dallanaga. (Buokak dattok gulddalet su). Atte

poastaguoddek ožžu balkkalaseteme dam jage, bođi erinoamašet dast, atte Saba sierrani erit ærain balgeskomiteest ja buvtti ouddan arvvalusas.

Saba i læk rabmai, mutto okta mokašeskettes olmai, goina dat le havske sarnodet, ja olmuš satta adnet ollo avke, go sarnod suina, damnego son le okta diedorigges olmai ja le čeppe muittaladdat færranides birra Sameednamest.

Nuft čalla muttom Kristiania bladde. Nuftgo mi dovddap Saba, de miettap mi ollaset dasa. Mi læp diktam dast ovta amas avisa sardnot, amas oktago boattat dam jurddagi, atte dat daida læt dušše min bladde, mi ramed Saba.

Dam jage

forlisejek ollo daro skipak, mi i læk buorre Norga stadi. Mañemus telegramain oidnu, atte fast læk gieskad 2 daro čampa vugjum oktæn olbmui-guin.

Časkajuvvum bagjel ravda.

Tromsast telegraferijuvvu muttom darogiel bladdai, atte ruoktot boadede-

din Lofotast dapatuvai dat likkotesvuotta, atte okta 22-jakkasaš, naittal-kettes gandda, Nils Nilsen, Pollen Lyngenest, gutte læi høvsmænne, šaddai časkajuvvut bagjel ravda börjaset ja vuojoi ouddalgo vadnasa olgus ožžu. Su bagjelest læi golma olbma oasse. oktibuok 700 krävna, mak manne mielde.

Ruošanjuorjok

læk oidnum favllin ja læk maidai ittam Vargaidi.

Bæssašak ja politia.

Vuostas bæssašbæive ija čokkajegje 89 olbma ja 2 nisson Kristiania jukki-giddagasast. 2be bæssašbæive ija čokkajegje 19 olbmu ja 3ad bæive 2, naimalassi okta gandda ja okta uieid-da.

Man gukka galgga olmuš ællet?

Vastedam varas dam gačaldagun: »Man gukka galgga olmuš ællet?« fertteši olmuš vuost sattet dovddat buoklagaš dili olbmui lutte, nuftgo dai ašid, mak čuvvok riegadæme rajest, firkid ællemage, olbmui dærvasvuoda; barggo, ællemage, orromsaje, olbmudaga, dilalašvuoda j. n. v. Daid dærvasæmus olbmuid ælemus ællemakke le davalažat 80 gidda 84 jage ragjai; mutto dat talla le davja giddaænggajegje dast, maggar dilest ja aimost olmuš ælla.

Europast satta olmuš ollet allaakkai, Norgast siemma ja Englandast maidai, Tuiskalandast ja Schweizast fast æi olle olbmuk nu alla-age, mutto dadde aleb go Østerrikast. Jage aigiel le dalve varalaš boares olbmuidi ja gæsse fast manaidi. Nissonak davalažat ollijek aleb age go olbmak. Dam statistika tabella mielde le Preusenest 1000 semma aigest riegadæn gandain 50 jage gollam sisa 403 hæ-gast, 1000 nieidast dam ektoi 444.

11 nissona

Šaddek čokkat dam odđa Suoma »ædnambæivest« Daina læk 5 oapatægje nissona, 3 socialistalaš jotte sakkadoalle, 1 radaktora, 1 godde ja 1 papafruvva, 5 daina nissonlaš »ædnambæivveolbmain« læk naittalam.

Ruošaænám.

I oro stuibme ja olmuš sorbmim vel nokkamen Ruošarikast. Manga alla olbma sorbmijuvvujek dobbe. Æska sorbmijuvvui okta daina oudalaš дума (stuoradiggeolbmain) ravas gata alde moadde lavke sidast erit. 4 olbmui gevve su hægga ala ja besse batærussi mañnel bahadago.

Buorre bibaljotto.

Aalesundast muittaluvvu, atte dobbe læ dam mañeb aiggai læmæs buorre bibaljotto. Ovta bæive manne nuft

burist, atte obba gavpugest i gavdnum oktage bibal oastet.

Fievredæbme daro murjin.

Jagest 1901 olgus fievreduvvujegje muorjek dabe min ædnamest oktibuok 7600 kruvna oudast. 1906 læi summa bagjanam 250,000 kr. ragjai, mi læi stuora ouddanæbme dam oanekaš aiggai. Muittaluvvu, atte muttom tuis-ka-firma aiggo dakkat kontrakta Da-čain, atte dat galgga skappot sudnji 150,000 kilo jonaid čakči.

Mailmehistoria.

(Lasse oudeb nummari).

Go Spartanalažai gandak šadde 18 jage boarras, dolle si šlaga. Si dorru gieđai- ja julgiguim, gaikko ja gazzo gutteg gñimidæsek sikke gazai ja baniguim. Muttomin manne dak nuorra Spartanalažak soattat Lakoniai, daihe mi oažžop dagjat manne harjetaddat soattat. Ravas julgiguim vazze si čoaskas aige, æige læm sist mange šlajast oadđadagak. Si dakke ječai-dæsek oapesen ædnamidi, bæčeo vildda spirid — ja šlavaid. Go šlavak šadde ila ollo ja varalažak, de hægga daina valddujuvvui. Gal dat oamelovddo dom aige i caggam dakkamest vaiko maid.

Lykurg

Dat olmai, gutte Spartanalažaidi lagaid rakadi læi Lykurg. Son galgga læt ællam dam 9ad jakkečuodest ouddal Kristus; mutto su birra mi æp dieđe ollo; dušše dam diettep mi, atte su lagak dakke Spartanalažai buorren soaldaten. Jos oktage soaldat soadest batari daihe suppi su galbas de bagjelasas buvti son æpegudne obba su ællem-akkasis. Son i ožžom love boatet albmugčoaaggalmassi. Go guossemallasak legje ja æra havskotallam oktiboattemak, de fertti son alelassi læt ærai maŋabælde. Balggai alde fertti son erit sirddelet sin oudast guđek su nuorabuk legje. Olbmuk bataregje sust dego rottodavdast, æi si sarnodam suina, æi čokkam su baldast; si higjedegje ja cabme su. Su dille læi — oažžo olmuš dagjat — gierddamættom. Damditi læ maidai celkkujuvvum, atte go daggar soaldat dam dilest muttom aige læi ællam, manai son soattèveki ja divti ječas goddujuvvut.

Nissonak.

Æi læm Spartast galle arges olbmu. Ænaš oasse Spartanalažain legje rokkis ja arjalas olbmak, ja nissonak sin lagesek mielde legje lika gierdda-važa ja savre go olbmak. Okta spartanalaš ædne læi saddim su 5 barne soattai. Son gavpug porta baldast čuožoi ja vurdi. Dat vuostas olmai, gutte bođi soadest muittali, atte buokak su barnek legje gaččam. »Dam birra mon im jara,« celki nisson. »Mutto mofit manai Spartain?« »Sparta læ vuottam.« »De læ buokten buorre,« vastedi nisson ja manai sidi.

Æi læm buoreb soaldatak go Spartanalažak. Damditi læi Sparta manga jage dat famolæmus stata Grækenlandast, ja go grækalaš gavpugstatat ovtast čuožžo soadest, de læi Sparta dat, mi kommanderi. Mutto de læi galle maidai nuft, atte si æi mattam ollo æra go doarrot ja vanhemaednamæsek gattet. Ja dat læ mendo uc-can. Olmuš i berre dušše ædnames gattet, mutto maidai bajashukset dam, d. l., son berre barggat, ædnam duk-tet, borjastet, gavpašet, girjid čallet j. n. v. Dam dakke Atenalažak.

Solan ja Aten.

Solan læi dam olbma namma, gutte addi Ateni lagaid. Son galle sidai, atte Atenalažak galgge rubmašidesek lašmaden harjetet; mutto son i sittam dušše dam, son maidai sidai, atte si galgge harjanet jurdašet. Æi si galggam dušše doarrot, mutto lokkat girjid ja oappat arvost adnet dam, mi čabbes læi.

Solan i valddam manai vanhemid lutte erit, nuftgo Spartast dakke. Juokke bæive manne si skuvlast, ja ožžu boattet sidi fast. Skuvlast čokkajegje su grenkoi alde tavval askest. Vuost oppe si lokkat ja čallet, ja maŋnel galgge si bagjel oappat daid grækalaš diktejæggi čallagid, etinoamašet Homera čallagid, mai siste čuožoi sikke ibmelid ja olbmuid birra.

Go barnek legje 16 jage boarras botte si gymnasiai. Dak legje stuora čabba garddemak burin sajin, vides guolbbaniguim, lavgodam vistek ja gilvagardek legje dast maidai. Dast harjetuvvujegje gandak juokkelagan rumaš lašmadvutti, ja maidai harjetuvvujegje si sardnom-čæppevutti ja buok æra dittoi, maid si darbašegje, go si galgge dokkit mielde latton stata stivritusast.

Erotus Aten ja Sparta gaskast.

Stata i šaddam stivrijuvvut sæmma vuoge mielde Atenest go Spartast. Spartast legje gonagasak. Si kommanderijegje soadest; mutto sist i læm mikkege celkket rafhe aige. Atenest i læm oktage gonagas. Spartast læi raddetus, mast legje 28 olbma, gæk stivrijegje, ja dak 28 olbma galgge læm bagjel 60 jage boarras. Atenest læi raddetus, mast legje 500 (vitta čuođe) olbma. Spartast legje — oažžop mi dagjat — dušše moadde vuorasa, gæk stivrijegje, ja Atenest legje nu'ollo atte læi olles albmugčoaaggem, gutte radđi, dobbe oažoi juokkelas, gutte datoi sardnot, ja si burist harjanegje sikke sardnot ja stata stivrit. Damditi legjege Atenest dak stuoremus sardnedægjek ja statastivrijægjek. Mutto maidai stuora soattheærak.

Atenest šaddai ollo barggujuvvut Solan oapatusa mielde erinoamašet gavpe bæide. Aten šaddai dat-stuoremus gavppegavpug Grækenlandast, ja dat læi maidai dat gavpug, mi bargo bælest dam buoremusa sati čajetet. Atenest diktijuvvui ja malijuvvui, ja govvažek rakaduvvujegje dobbe nuft čabba, atte æi gostege ige goassege læk čabbasæbbo rakkanusak oidnujuvvum, Buok dam birra aiggop mi maŋnel muittalet.

(Lasetuvvu.)

Lofotbivddo.

Balstadast goddujuvvui firmiguim ja linaiguim 15 rajest gidda 250 ragjai. 3 dampa fidnijegje 1600—1700—1950. Hadde 39—40 jorbasnaga. Vuovias 18. Mortsund: Linaiguim ja firmiguim 10 100. Hadde 37—38. Vuovias 20—21. Henningsvæ: Firmiguim 30—150. Linain 16—160. Nufsfjord: Firmiguim 0—10. Linain 20 3000. Guollehadde 40. Vuovias 15—17. Sund: Firmiguim ja linaiguim 17—500. Bæivvesetak ja oaggo 0—100. Okta linadamppa 1500. Hadde 37—39 jorbasnaga. Vuovias 16—17. Reine: Firmiguim 20—400. Linaiguim 50—200. Hadde 37—30 jorbasnaga. Vuovias 18. Sørvaagen: Firmiguim 10—17. Linaiguim 50—420. Hadde 39—40. Vuovias 15—17.

Finmarko-bivddo

læ obba buorre soames bivddoværain.

»Nuorttanaste« čalle, prentejegje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigertjord, Vesteraalen.